NORAKSTS
Lieta Nr. A 42575706
A 1324-08/20

**S P R I E D U M S**
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 20.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese B.Lietiņa

*rakstveida procesā* izskatīja administratīvo lietu *I.O.* pieteikumā par Sēļu pagasta padomes 2006.gada 9.novembra lēmuma Nr. P16 4 atcelšanu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 12.decembrī ierosināta administratīvā lieta Nr. A 42577906 pēc *I.O.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikuma par Sēļu pagasta padomes (turpmāk – atbildētājs) 2006.gada 9.novembra lēmuma Nr. P16 4 (turpmāk –Lēmums) atcelšanu.

[2] Valmieras rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 2.nodaļas inspektors *E.K.* 2006.gada 27.septembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PA 004752 par to, ka *I.O.* piederošais suns atradās uz ceļa braucamās daļas, traucēja brīvi pārvietoties *G.P.*, suns bija bez uzpurņa un neatradās pavadā.

[3] Ar Sēļu pagasta padomes administratīvās komisijas 2006.gada 9.novembra lēmumu Nr.P16 4 *I.O.* izteikts brīdinājums par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 106.panta pirmās daļas pārkāpumu.

[4] Pieteicēja, nepiekrītot Sēļu pagasta padomes administratīvās komisijas 2006.gada 9. novembra lēmumam Nr.P16 4 pēc būtības un lūdz tiesu lēmumu atcelt.

Pieteicēja pieteikumu pamatojusi ar sekojošiem argumentiem.

[4.1] Pieteicējai pieder lauku viensēta, pa vidu īpašumam iet servitūta ceļš. Suns, pārvietojoties pa īpašumu, pāriet šo ceļu, taču ceļš ir maznozīmīgs un māja no ceļa atrodas 100 metru attālumā. Suns nav nikns un nevienam neuzbrūk.

[4.2] Pieteicēja ievēro Ministru kabineta noteikumu Nr. 266 prasības. Sunim ir kakla siksna. Mājas ceļa galā ir norāde – „Uzmanību, suns". Pagasta padomes saistošos noteikumus „Par suņu un kaķu turēšanas kārtību Sēļu pagasta administratīvajā teritorijā" uzskata par nepilnīgiem, jo tajos nav neviena punkta, kas attiektos uz suņu turēšanu lauku viensētā.

[4.3] Savu vainu administratīvajā pārkāpumā neatzīst. Protokola sastādīšanas dienā steigusies, tādēļ nav iedziļinājusies sastādītā protokola saturā.

[5] Administratīvajā rajonā tiesā 2007.gada 11.janvārī saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs pieteikumu neatzīst.

Atbildētājs savu viedokli pamatojis ar sekojošiem argumentiem.

[5.1] Administratīvās komisijas sēdes laikā pieteicēja paskaidroja, ka lietas materiāli viņai ir zināmi, tādēļ nav nepieciešamības ar tiem iepazīties. Tādējādi ir nepamatots pieteicējas arguments, ka viņa nav iepazīstināta ar lietas materiāliem.

[5.2] Sēdes gaitā administratīvā komisija secināja, ka pašrocīgi rakstīto paskaidrojumu, kuru pieteicēja vēlējās atsaukt, viņa savos paskaidrojumos sēdes gaitā apstiprināja. Tādējādi pēc būtības viņa savu liecību nemainīja.

[5.3] Nav korekts pieteicējas apgalvojums, ka ceļš ir maznozīmīgs, jo tas ir pašvaldībai piederošs ceļš, kas posmā Pantene – Unguri savieno ar valsts autoceļiem Rūjiena – Mazsalaca un Rūjiena – Sēļi, un pa to pārvietojas gan gājēji, gan mašīnas. Tālāko māju iedzīvotājiem jāiet gar *I.O.* īpašumu, lai tiktu uz autobusu pieturu. Suns ir liels

un garāmgājēji no viņa baidās. Autovadītāji ir mutiski sūdzējušies, ka suns skrien pakaļ automašīnām un tādējādi tiek apdraudēta satiksmes drošība.

[5.4] *G.P.* iesniegums, sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols un pieteicējas paskaidrojumi pierāda, ka *I.O.* piederošais suns bez saimnieces uzraudzības brīvi pārvietojas pa pagasta koplietošanas ceļu un apdraud gājēju un satiksmes drošību.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu, *ja lietā esošie dokumenti ir pietiekami un tam rakstveidā piekritis pieteicējs (...), tiesa var izspriest lietu bez tiesas sēdes (rakstveida procesā).*

Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 29.decembrī saņemts pieteicējas iesniegums, kurā pieteicēja izteikusi lūgumu pieteikumu izskatīt rakstveida procesā *(lietas lapa 14).*

**Motīvu daļa**

[7] Pārbaudījusi lietā esošos materiālus, iepazinusies ar administratīvā procesa dalībnieku rakstveida paskaidrojumiem, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums *ir nepamatots un ir noraidāms.*

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.pantu, *administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole par iestādes izdotā administratīvā akta (...) tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros(..).*

Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu.

Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde, to izdodot, rīkojusies saskaņā ar materiālajām un procesuālajām normām.

Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

[9] Administratīvā procesa likuma 67.panta ceturtā daļa nosaka, ka *iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem (...), kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.*

Tiesa konstatē, ka atbildētājs apstrīdēto Lēmumu pamatojis ar LAPK 106 panta pirmo daļu un Ministru kabineta noteikumu Nr. 266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" 14.3.punktu *(lietas lapa 6).*

[10] Saskaņā ar LAPK 210.pantu lietas par pārkāpumiem, atbildība, par kuru izdarīšanu paredzēta LAPK 106. pantā (t.sk. 106.panta pirmajā daļā), *izskata pašvaldību administratīvās komisijas.*

Savukārt, saskaņā ar LAPK 269.pantu, *administratīvā pārkāpuma lietu izskata pēc pārkāpuma izdarīšanas vietas.*

Līdz ar minēto tiesa secina, ka pārsūdzētā Lēmuma pieņemšanā ir ievērota funkcionālā un teritoriālā piekritība.

[11] Lietā pēc būtības nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, kas tikuši fiksēti 2006.gada 27.septembrī Valmieras rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 2.nodaļas inspektora *E.K.* sastādītajā administratīvā pārkāpuma protokolā PA 004752, proti, ka pieteicējai piederošais suns 2006.gada 21.septembrī atradās uz ceļa braucamās daļas, traucēja brīvi pārvietoties *G.P.*, suns bija bez uzpurņa un neatradās pavadā.

Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicēja ir pieļāvusi 2006.gada 4.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.266 14.3.punkta pārkāpumu, ar ko izdarot administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru iestājas saskaņā ar LAPK 106.panta pirmo daļu.

[12] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.panta pirmā daļa nosaka, ka *par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz*

*neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.*

Tātad, lai piemērotu administratīvo atbildību, ir jākonstatē administratīvā pārkāpuma sastāvs konkrētas personas – šajā gadījumā pieteicējas darbībās.

[13] Saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 3.punktu dzīvnieka īpašniekam ir uzlikts vispārīgs pienākums nodrošināt*, lai dzīvnieks netraucētu un neapdraudētu cilvēkus vai citus dzīvniekus.*

Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumi Nr. 266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" 14.3.punktā noteic, ka *ārpus īpašnieka vai turētāja valdījumā vai turējumā esošās teritorijas suns bez pavadas un uzpurņa var atrasties pastaigas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzeslokā tādā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieka rīcību.*

Savukārt atbildību par dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpumu, likumdevējs ir ietvēris LAPK 106.panta pirmajā daļā, kas paredz administratīvo atbildību *par dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību pārkāpšanu.*

[14] LAPK 243.pants nosaka, ka *pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām (...).*

Izvērtējusi administratīvās lietas materiālus, tiesa atzīst par pierādītu pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts LAPK 106.panta pirmajā daļā izdarīšanā.

Tiesas viedoklis balstīts uz sekojošiem argumentiem.

[14.1] No protokola par administratīvo pārkāpumu Nr. PA004752 konstatējams, ka 2006.gada 21.septembrī plkst.17.25 Valmieras rajona Sēļu pagastā ceļa posmā Pantene – Unguri, pieteicējai piederošais suns atradās uz ceļa braucamās daļas un traucēja brīvi pārvietoties *G.P*. Suns uz ceļa atradās bez uzpurņa un nebija pavadā *(lietas lapa 5).*

[14.2] Protokolā par administratīvo pārkāpumu izklāstītie faktiskie apstākļi atspoguļoti *G.P.* iesniegumā Valmieras rajona Rūjienas policijas nodaļas vadītājam. No minētā iesnieguma tāpat izriet, ka pieteicējai piederošais suns atrodas uz koplietošanas ceļa bez uzpurņa un pavadas regulāri un traucē brīvi pārvietoties gan gājējiem, gan transporta līdzekļiem. Bez tam, *G.P.* iesniegumā ir norādīts, ka suns ir uzbrucis *G.P*. 2006.gada 9.septembrī. *(lietas lapa 19).*

[14.3] No pieteicējas sniegtajiem paskaidrojumiem konstatējams, ka pieteicēja pēc būtības atzīst faktu, ka viņai piederošais suns bez uzpurņa un neatrodoties pavadā brīvi skraida līdz ceļam un gar ceļa malu, tai skaitā protokola par administratīvo pārkāpumu fiksēšanas brīdī. *(lietas lapa 27).*

[14.4] Ņemot vērā iepriekš [14.1-14.3] konstatētos faktiskos apstākļus, atzīstams, ka atbildētājs pamatoti ir konstatējis, pieteicējas rīcībā Ministru kabineta noteikumu Nr.266 14.3.punkta prasību pārkāpumu, proti, suns bez saimnieka uzraudzības atradās uz ceļa braucamās daļas un traucēja brīvi pārvietoties citiem cilvēkiem un atzinis pieteicēju par vainīgu administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts LAPK 106.panta pirmajā daļā, izdarīšanā. Vienlaikus tiesa par nepamatotiem un noraidāmiem atzīst pieteicējas argumentus par pretējo.

[14.4.1] Kā jau norādīts šajā spriedumā [13] pienākums nodrošināt, lai personas īpašumā esošs dzīvnieks netraucētu un neapdraudētu cilvēkus vai citus dzīvniekus ir

noteikts dzīvnieka īpašniekam, un šis pienākums izriet no Dzīvnieku aizsardzības likuma (5.panta otrās daļas 3.punkts).

Savukārt, Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumi Nr. 266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" 14.3.punktā noteic, ka *ārpus īpašnieka vai turētāja valdījumā vai turējumā esošās teritorijas suns bez pavadas un uzpurņa var atrasties pastaigas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzeslokā tādā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieka rīcību.*

Līdz ar minēto, lietā nav izšķirošas nozīmes apstāklim, cik precīzi ir reglamentēti suņu turēšanas pienākumi ar Saistošajiem noteikumiem vietējās administratīvās teritorijas robežās, tā kā konkrētais pienākums ir noteikts ar likumu un Ministru kabineta noteikumiem t.i. ar augstāka juridiskā spēka tiesību normu.

[14.4.2] LAPK 106.panta pirmajā daļā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs ir formāls, proti, lai persona tiktu saukta pie atbildības par konkrētā pārkāpuma izdarīšanu, nav nepieciešama kādu konkrētu seku iestāšanās. Lai persona tiktu saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar minēto tiesību normu, ir pietiekami fiksēt konkrētu dzīvnieka turēšanas (labturības, izmantošanas, pārvadāšanas) pārkāpumu kā faktu, kas konkrētajā gadījumā ir fiksēts 2006.gada 21.septembrī.

Apstāklis, ka *G.P.* vai citas personas nav griezušās pie pieteicējas ar konkrētām sūdzībām par pieteicējas suni (tai skaitā par to, ka suns būtu kādu sakodis) nerada pamatu nepiemērot pieteicējai administratīvo atbildību saskaņā ar LAPK 106.panta pirmo daļu.

Fiziska vai materiāla kaitējuma nodarīšana veidotu kvalificējošu pazīmi citam administratīvā pārkāpuma sastāvam, kas paredzēts LAPK 106.panta 2.daļā.

[15] Saskaņā ar LAPK 272. pantu *institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro gan pārkāpuma būtība, gan personas vaina, gan atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.*

LAPK 32.panta otrā daļa nosaka, ka *uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.*

[15.1] LAPK 106.panta pirmā daļa paredz, ka *par dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskajām personām no pieciem līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām - no desmit līdz piecsimt latiem, konfiscējot dzīvniekus vai bez konfiskācijas.*

Ar Lēmumu, atbildētājs piemērojis pieteicējai administratīvo sodu – brīdinājumu *(lietas lapa 6).*

[15.2] Tā kā atbilstoši LAPK 106.panta pirmajā daļā noteiktajai sankcijai, likumdevējs iestādei piešķir rīcības brīvību piemērojamā soda apmēra noteikšanā, tad iestādei jāizdara lietderības apsvērumi, nosakot sodu (soda veida un soda naudas minimālā un maksimālā apmēra robežās).

No Lēmuma konstatējams, ka atbildētājs, pieteicējai administratīvo sodu ir noteicis minimālās sankcijas, ko paredzējis likumdevējs par konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, apmērā.

Pastāvot minētajam apstāklim, lai arī Lēmumā atsevišķi nav atrunāti atbildētāja izdarītie lietderības apsvērumi, tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājs būtu pieļāvis būtiskus pārkāpumus lietderības apsvērumu izdarīšanā un izdarītie apsvērumi ir ielasāmi no Lēmuma teksta kopumā.

[16] Ņemot vērā šajā spriedumā norādītos motīvus, tiesa atzīst, ka atbildētājs pareizi ir konstatējis lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, kā arī piemērojis atbilstošu

administratīvo atbildību, līdz ar ko Lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, tādēļ ir atstājams negrozīts.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa,

**nosprieda:**

*noraidīt I.O.* pieteikumu par Sēļu pagasta padomes 2006.gada 9.novembra lēmuma Nr. P16 4 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

*Spriedums sastādīts 2008.gada 20.jūnijā.*

Tiesnese (PARAKSTS) B.Lietiņa

**NORAKSTS PAREIZS**
Administratīvā rajona tiesa

Tiesnese_____ B.Lietiņa
Rīgā, 2008.gada 20.jūnijā